

Cvičení MV011 Statistika I

5. Náhodná veličina a rozdělení pravděpodobnosti

Monika Kroupová, Ondřej Pokora, Petra Ráboňová

Ústav matematiky a statistiky, Přírodovědecká fakulta, Masarykova univerzita, Brno

jaro 2017

Příklad 1

Řidič dodávkového auta projíždí 4 křižovatkami řízenými nezávislými semaforey. Na každé křižovatce je řidič nucen zastavit s pravděpodobností 0,5. Určete rozdělení pravděpodobnosti náhodné veličiny X popisující počet křižovatek, které řidič projede, než bude nucen poprvé zastavit. Spočítejte:

- (A) distribuční funkci $F(x)$; (B) $P(X \leq 2)$; (C) $P(X = 3)$; (D) $P(1 \leq X \leq 3)$; (E) $P(X = 3,5)$; (F) $P(X \leq 3,5)$.

Příklad 2

Tramvaje odjíždí ze zastávky v pravidelném intervalu 10 minut. Přicházející cestující právě vidí odjíždět tramvaj a přizpůsobí svoji rychlost, aby na zastávku přišel určitě dříve než přijede následující tramvaj. Náhodná veličina X popisuje dobu čekání na zastávce a má hustotu pravděpodobnosti

$$f(x) = \begin{cases} \frac{1}{5} - \frac{x}{50}, & 0 \leq x < 10 \\ 0, & \text{jinak} \end{cases}.$$

- (A) Nakreslete graf hustoty $f(x)$; (B) spočítejte distribuční funkci $F(x)$; (C) spočítejte $P(X \leq 5)$; (D) spočítejte $P(X \geq 2)$; (E) spočítejte $P(3 \leq X \leq 8)$.

Příklad 3

Náhodný vektor (X, Y) reprezentuje se stejnou pravděpodobností volbu jednoho ze tří bodů v rovině o souřadnicích: $(-1, 0)$, $(0, 1)$ a $(1, 0)$. Jsou souřadnice X, Y stochasticky nezávislé náhodné veličiny? Určete simultánní rozdělení pravděpodobnosti náhodného vektoru X, Y a simultánní distribuční funkci $F(x, y)$, obě marginální rozdělení pravděpodobnosti a jejich distribuční funkce $F_X(x), F_Y(y)$.

Příklad 4

V zásilce 10 výrobků je 8 kvalitních a 2 nekvalitní. Mezi 8 kvalitními je 5 výrobků I. jakosti a 3 výrobky II. jakosti. V obchodě zakoupíme 2 náhodně vybrané výrobky z uvedené zásilky. Označíme X = počet zakoupených kvalitních výrobků a Y = počet zakoupených výrobků I. jakosti.

Určete simultánní rozdělení pravděpodobnosti náhodného vektoru (X, Y) a obě marginální rozdělení pravděpodobnosti. Jsou náhodné veličiny X, Y stochasticky nezávislé? Dále spočítejte:

(A) $F(1,1)$; (B) $F(2,1)$; (C) $F_X(x)$; (D) $F_Y(y)$; (E) $P(X \geq 1)$.

Příklad 5

Nad hlavní diagonálou čtverce $[0, 10] \times [0, 10]$ zvolíme zcela náhodně bod (X, Y) . Určete simultánní a obě marginální rozdělení pravděpodobnosti náhodného vektoru (X, Y) . Jsou náhodné veličiny X, Y stochasticky nezávislé? Dále spočítejte pravděpodobnost $P(X \geq 4)$.

Příklad 6

Doby provozuschopnosti 2 akumulátorů X a Y jsou popsány stochasticky nezávislými náhodnými veličinami X a Y s exponenciálním rozdělením pravděpodobnosti a průměrnými životnostmi 1 rok pro X a 2 roky pro Y .

- (A) Určete simultánní rozdělení pravděpodobnosti vektoru (X, Y) ;
- (B) spočítejte pravděpodobnost, že akumulátor X bude fungovat alespoň 2 roky;
- (C) pravděpodobnost, že oba akumulátory budou fungovat alespoň 2 roky;
- (D) pravděpodobnost, že právě jeden z akumulátorů bude fungovat alespoň 2 roky;
- (E) pravděpodobnost, že alespoň jeden akumulátor bude fungovat alespoň 2 roky.

Výsledky

1. (B) $7/8$; (C) $1/16$; (D) $7/16$; (E) 0 ; (F) $15/16$
2. (C) $3/4$; (D) $0,64$; (E) $0,45$
3. veličiny nejsou nezávislé
4. (A) $17/45$; (B) $35/45$; (E) $44/45$
5. $f(x,y) = \frac{1}{50}$, $f_X(x) = \frac{10-x}{50}$, $f_Y(y) = \frac{y}{50}$, veličiny nejsou nezávislé; $0,36$
6. (A) $f(x,y) = \frac{1}{2}e^{-x-y/2}$; (B) $e^{-2} = 0,135$; (C) $e^{-3} = 0,05$;
(D) $e^{-1} + e^{-2} - 2e^{-3} = 0,404$; (E) $e^{-1} + e^{-2} - e^{-3} = 0,45$